

۱۹۱۳:۲

۵

جیرینکلامایدورغان طلا

کاشغر شهیده باسیلدی

جیرینکلامایدورغان طلا

بر وقتدا الجزیره دیکان ولایندا پارشاه الوانک سالیب هر کشیدین بر مقدار پُل الماچی بولوب آق کاغزه پتولکان خطلار چیقاری. خلق پُلنی وقتیدا برماکان اوچون جریمانه سیننی اولقی پُلغه قوشوب جیقرات قیلیب ایکنجی مرتبه ده کون کاغزه پتولکان خطلار چیقاری. موفینک بیلان هم پات توکاتماکان اوچون اوچونجی مرتبه هر کشی درحال برماسه زندانغه سالینور دیب قزل کاغزه پتولکان خطلار چیقاری.

اول زماندا بر شهرکا یقین کچیک کنه بر اویده اولتورورغلوک عبدالله دیکان بر کشی بار ایدی. اول اوتیاش تریب چیقغان حصولینی بازارغه ایب باریب ساتیب شونینک بیلان تیریکیچیلیم قیلور ایدی. بیچاره عبدالله دینک ایکی اوغلی یاش وقتیدا وفات بولغان و اوزی قریغان اوچون اوتیاش تریبات مشکل ایدی. تاپیشی بولماغاندین کین اوز قرضینی برماک هم مشکل ایدی و الوانک دیک آرتوق چیقیم لارنی برماک نهایت زیاره اغیر ایش ایدی. بر کوننی بک عبدالله غه آق کاغزه پتولکان بر خط بری اول خطده اوچ یریم طلا برسون دیب پتولکان ایدی. انی ایب اوقوب کوروب برارورغان وقتی اوزون ایکان اوتیاش یخشی بولسه ساتیب برورمن دیب خیال قیلیب هیچ انسرمامی خطنی بر یرره قویدی. اما بویل بیچاره اقبالی قاقچان عبدالله دینک بختیکا یاراشا یاغین آر بولدی انینک اوچون اوتیاشلار اوخساماری. انینک اوستیکا غضب الهی نینک نمو نهسی بولغان چکتکولار قرا بولوتدیک کون نینک نورینی توسوب

ڪليب اوتياشلارنى يېب خراب قىلدى . چكنتكولاردين قالغان
 اوتياش ساتماق نوکول يکالى هم يیتماى . شو کونلاره بک انکا کون
 کاغزه پتولکان ينه بر خط بردى . انى اوقوب کوروب پُل برارور
 غان وقت يقين بولغان سببدين اندیشه کا توشتى . همسايه سيدين
 اوتنه اليب برى ريسه انينک هم زراعتلاريني چکنتکوب برور و اوزى
 ڪمبغل بولوب قالغان ارچون قرض سوراغالى بولماى . ايمدى نمه
 قيليشيني بيلمای حيران بولوب تورغان وقتيدا اوينى اولدماق
 لازم بولدى . تام نينک بعضى يرلاريني توشورکانده آرعه تامدين بر
 توشوک چيقتى . قايلاسه توشوک نينک ايچيده بر سفال قاچا تور
 دور . انى اليب آلديراب نمه بار ايکان ريب توکوب باقسه اغزيدا
 آرغنه لانا اندين کين آنچه مونچه خط پتولکان بر کهنه کاغز
 و انينک استيدا قراريب قالغان طلاغه اوخشه بر پُل چيقتى . انى
 اليب سوروب ايدى التوندیک پارقيرارى تنکليکدين باشى ايلانغان
 ڪمبغل عبدالله مونينکغه تولا خوش بولوب ايمدى قچکان سوراب
 ڪلسه برورمن ريب قوليداکى اوتباس طلاغه ايشاندى . هيچ
 نرسه رين پرواى يوق بولدى . کشيدين پُل هم اوتنه المای بولک يول
 بيلان هم پُل راستلامای تماکوسيني تارتيب تنج ياتى . بر کون
 بک کلدى بو بک انينک دوستى بولغان اوچون حال احوال سوردى
 قزل کاغز نينک چيقارورغان وقتى هم يقين ايدى . بررم کبلاشيب
 اولتورغاندين کين عبدالله طلا تاپيب آغانيني ايتيب منا ايمدى
 آرام اليب تنج اوخلايمن ريدى . بک مونى انکلاب طلانى اليب
 ڪل من کوراي ريدى . اليب ڪلکانده بک طلانى تاشقه اوروب
 باقيب قولیغه اليب سينجیلاب قايلاب اى روستوم بو طلا جيرينکلا
 مايدور ايکان ريدى . عبدالله نينک اچيغى کلدى . بو منکا رارامدين

قالغان ایماسو نمه ایشقه سن یخشى ایماس دیرسن دیدی. بک
ینه قولیغه ایب اوبدان تایللاب ایتتی طلالنیک اینچیده یخشیشی
هم بار یمانی هم بار سن خرچلاکاندا کشی آلماس دیدی. عبدالله نینک
اچیغی تخی زیاره بولدی. سن نمه ایشقه دارالاریمغه رشنام
قیلدورسن اویلاب باق دارالاریم یخشى بیلان یمانی بیلماسمو
دیدى. بک یومشاق سوز برله ایتتی ای آکا دارالارینک نینک ایشینی
من بیلمایمن لیکن بر ایشنی بیلامن که بو طلا جیرینکلایمایدور
هم اوتمایدور. من سنکا مونی ایتماسام سنینک یالغان روستونک
بولورمن. عبدالله نینک اچیغی زیاره بولغان اوچون سوز هم
قیلمای. اندین بک قویوب خوشلاشیب کتی.

عبدالله نینک کونکلیکا کمان توشتی و اندیشه قیلیب اول
کیچه آرامیدا اوخلایالماری اما جیرینکلایمایدور دیب اوزی کورروب
سیناب باقماری. اول کونکلیده دارالاریم نمه ایشقه اواره بولوب
اوتمایدورغان نهنی کوموب قویارور منینک هیچ قورقارورغان یزیم
یوق دیب خیال قیلور ایدی. بو خیال بیلان اوزیکا تسلی بریب
آرام تاپتی و اولقیدیک هیچ نمه بیلان کاری بولماری. بر کوننی
قزل کاغز کلدی. مونی کورروب پل برارورغان وقتنی یار قیلیب
قورقوب کتی. ناچار طلالنی ایب همیانغه سالیب اورداغه باردی.
نوبتی کلکانده قزل کاغز بیلان طلالنی خزینه چی نینک قولیغه بردی.
خزینه چی طلالنی قولیغه ایب بککا اوخشه اوروب جوروب کورروب
ناشقه اوروب باقتی. اوزی یخشى چیقماغان اوچون قولیغه ایب
صاندیغه سالمای عبدالله نینک اوزیکا یاندوروب بردی. ای برار
بو طلا اوتمایدور بولکنی برکیل دیدی. بیچاره عبدالله نینک قور
قونجیدین رنکی روبی بوزولدی. مینک مشقت بیلان مندا بولک

طلا يوف ديدى . خزينه چى جواب بربىب ايتى اى آدم اوزونك بيلورسن كه بو پارشاه نينك حكمنى روز انى توتماسانك سنى زندانغه سالارور . پارشاه التفات قيليب اوچ كون مهلت ببرى . ياربىب راستلاب كل ديدى . عبدالله ايتى تقصير اوچ كون نينك ايچييده توروت طلانى نه يردن تا پامن بو فاذيچه بولسه شونچيچه حسابلاب آغويل صاف آلتون بولماسه هم اراسيدا راستنى بار روز . خزينه چى جواب بربىب ايتى ايچييده ازراف صاف آلتون بارليقى راست روز ليكن ميس ارالاشقان روز . خالص بولماى ارالاش بولغان نرسه نى موندا المايدور . پارشاه نينك خزينه سيكا سالغالى صاف آلتون كبران سنكا اوچ كون مهلت بركان روز ياربىب اوزونك جايلا ب كل ديدى عبدالله كنى . بو توغرا را هيچ غم قيلمارى . عيبنى هم اوزيكا آلمارى اوچ كون هم توشيديك اوتوب كنى . اوچ كوندن كين ميرشبلار زندانغه سالماق اوچون انى الغالى كلكانده هوشبيغه كليپ يالغوز بر اغز كب قيلدى بو ايشلار نينك همه سى منكا اوزومدين بولدى نمة ايشقه من انى رقت قيليب كوروب تاشقه اوزوب باقمارىم .

قصه دین حصه

الله تعالى انسانى اوچ طريقه بيلان اوزيكا قچقيرارور . بيز قيامت كوني شك سز انينك الديغه باراميز . خدا نينك برونجى قچقيرغانى - اول انصاف واسطه سى برله اوزيكا قچقيرارور يعنى خدا هر آدم نينك كونكليده انصاف (وجدان) ديكان بر نرسه خلتى قيليب روز . بو انصاف نفس بيلان شيطان نينك خلافيده بولوب آدمنى خدا طرفيكا قچقيرارور . مثلاً سن بر يمان ايشنى قيلسانك سنيك

کونکلمونکده- بر نرسه نمه ايشقه بو پيراماس ايشنى قیلدینک مونداغ
ایش بولمايدور ريب ملامت قیلغانديک بولوب کونکلمونکنی
بی آرام قیلارور اکر یخشى بر ایش قیلسانک ینده کونکلمونکده
بر نرسه بو یخشى روز بارک الله ریکانديک بولوب کونکلمونکغه
خوشلوق کلتورارور. منا بو خدا طرفیکا باشلايدورغان انصاف
دور. بو انصاف نینک قچقیریشی اف کاغزه پتولوب کلکان خطکا
اوخشایدور.

کین خدانینک امری پتولوب کلدی. اول تورات وانجیل دور.
بو کتابلار تخی روشنراک قیلدیپ انسان اولکاندین کین تیریلماک
نینک بارلیقینی و قیامت کونی حکم بولانورغانینی یخشى و یمان
کشیلار هر قایسی اوز عمللاری نینک جزالارینی کورارورغانینی بیلدور
ارور. بو کونکلمونکده پتولوب کلکان خطکا اوخشایدور. ایهدی
اخرتی قچقیریش قالدی. اول اولوم دور. قچان که اجل یقانکنی
توتسه اول سنکا هیچ فرصت برمايدور و قاچقالی هم قویمايدور. بو
قزل کاغزه پتولوب کلکان خطکا اوخشایدور.

ای برار فکر قیلغیل اولقی قچقیرغوجی کلدی انکا آدی
قولات سالماينک ایکنجیسی هم کلدی انی کورونک اندیشه قیلدینک
لیکن قولونکدا اتا بابالارینکدین قالغان بر طلا بار. انکا ایشانور
سن خیال قیلورسن که صاف آلتون دور هر یرکا بارسام و هر کیم
کا بارسام اوتارور. اما اوزونک یخشى قایلداپ تاشقه اوروب سیناب
باقمايسن صاف آلتون مو بیلمايسن پارقیراغانیغه کول بولورسن.
بیلکیل که هر بر پارقیرايدورغان نرسه آلتون ایماس. بو توغرا
سن ینه اتا بابالارینکغه اعتمار قیلورسن ایتورسن که اتا بابام نمه
ایشقه اوتماس نهنی ساقلاب دور. بو غلط بر فکر دور. سن اوزونک

يېخشى كورروب چېرېنكلانئېب بائغېل بولماسه كين عبداللهدريك
توتولغاندا اوزونكدېن بولك كيشيكا ملامت قىلالماس سن .
عبارتلارېنككا يعنى اوتوغان نمارلارېنكشه توتقان روزه لارېنكشه
قىلغان خېرسخاوتلارېنكشه تايلاغېل خالص خدا اوچون قىلدېنك
مو يا ربا اوچون مو . صاف ككونكل بېلان خدا اوچون قىلغان
بولسانك تارا طلاغه اوخشه بولارور . اكر ربا اوچون خلق نېنك
الديدا اوزونكنى ريندار و تقواى كورساتماك اوچون قىلغان بولسانك
انكا غلذوغش ارالاشقان روز . بېلورسن كه ارالاش طلا مقبول
ايماس روز .

قولونكغه تسبيح توتوب خدای تعالی نېنك مقدس اسملارېنى
اينېب يار قىلغاندا كونكلونككا رنېانېنك فكرى توشمارى مو
نفسېنككا رياضت تارتدورماق و مونېنك برله اوزونكنى خداغه يقين
قىلماق اوچون روزه توتقاندا اغزېنكدېن حرام و نامشروع سوزلار
چىقمارى مو . كشيكا ازار برمارېنك مو كشيكا خيانت قىلمارېنك مو
عبارت نېتى بېلان هر بر قىلغان عمللارېنككا رقت قىلېب بائغېل
خالص مورور . شونداغ اعتقارېنكنى هم تحقىقلاپ تايلاغېل . شايد
خدانېنك عنايتى بېلان حقيقتكا واقف بولورسن . انا بابالارېم
مونداغ قىلغان ايكان ريب تقليد قىلېب عمرونكنى ضايع قىلېب
فرستنى اوتكارماكيل چونكه انسان نېنك هممېرىن ضرور ايشى رېن
ايشى روز . بو توغرا سھولتليك قىلماق نہايت چونك نارانليق
روز . هر برېمېزكا اخرتى قىچقېرىشى يقين روز . سن خدای تعالی
نېنك الديغه بارغاندا خالص بولماغان كناه بېلان ارالاش عبارتلار
برله بارسانك واى سېنېنك حالېنكغه چونكه پارساھانېنك خرىنھسيكا
صاف بولماغان طلا مقبول قىلېنماغانديك كناه ارالاش عبارتلار

قبول قیلدینماس . اول وقت زیانکارلار نینک زیانکاری بولورسن . اندا
 پشیمان فایده برماس . پارشاه حقیقی نینک الیددا شرمنده بولوب
 ابدی جهنده قالورسن . زنهاری برارر بو ایشلار اوچون فرصتنی
 اوتکارماکیل . عالمده فرصتدین قیمت نرسه یوق دور .

S.M.S. KASCHGAR

1913